

The State Historical Society

TOVERITAR

This issue of the Toveritar contains no articles such as require an affirmed translation according to Act of Oct. 15th, 1917.

No. 18

Painos 10,326

Tiistaina, Toukokuun 3 p.—Tuesday, May 3rd.

1921—Yhdestoista Vuosik.

Kevät lämmöllään vapauttaa luonnon talvisesta pakkopaidastaan. Kaikkialla alkaa silloin ilmestyä eloa ja koko luonto valmistautuu kiireisesti kasvua, kukoistusta ja hedelmöitymistä varten.

Vaikka kevään tulo onkin luonnossa aina varmaa ja edeltäpäin tiettyä, niin siitä huolimatta sen kaikkeen elämään luova elähtävä vaikutus ei voi olla luomatta uuden elämän toiveita ja elinhalua syukeimpäänkin mieleen. Ankarasti olemassaolostaan taistelevaan työväestöönkin kevät tekee elyttävän vaikutuksensa ja niinpä sen suurena sunnuntaina, Vappuna, heittävät kaikki maailman luokkatietoiset työläiset työkalunsa syrjään, riisuvat orjan vaatteet yltään, pukeutuvat parhaisiinsa ja viettävät työn orjien suurta juhlaa, joka nykyaikaisten taisteluitten aikana on saanut kansainvälisen proletariaatin kaikkea sortoa, väkivaltaa ja vääryyttä vastaan ilmenevän protestin luonteen.

Kansainvälinen rosvojoukkue on päässyt tajuamaan tämän proletariin juhlan merkityksen ja siksi se kaikin keinoin koettaa estää orjiaan juhlimasta ja kokoontumasta joukolla mieltään ilmaisemaan. Tuon hyppiöjoukon yritykset ovat aina kuitenkin olleet turhia, sillä yhtä varmasti kuin lämpö herättää luonnon ja panee sen viheriöimään, yhtä varmasti pakottaa yhä kiihtyvä

LUOKKATAISTELUN JUHLA

sorto ja toisaalta yhä kasvava yhteistunto ja joukkojen kokoumisen tarve proletariaatin liikehtimään. Keväiset pohjatuet voivat kyllä hetkisen kopristella nousevia kasvintaimia, mutta ne eivät voi niitten juurien elinvoimaa tappa. Sortajiemme lakeijalajumat voivat pistimiseen ja kapuloineen jossakin määrin proletariaatin liikehtimistä häiritä, mutta ne eivät voi sitä pakottaa voimaa tappa, mikä proletariitit kurjista hökkeleistään liikkeelle ajaa, jokainen väkivaltaisen estämisyrityksen tiivistää ja puristaa vain sen elinvoiman yhä kiinteämmäksi ja voimakkaammaksi ja pakottaa sen lopulta syöksymään esiin sitäkin rajumpana.

Kulunut vuosi on kansainväliselle proletariaatille ollut taistelua alusta loppuun asti. Se on saanut kaiken aikaa kestää hyökkäyksiä, joitten vertaisia luokkataisteluitten historia tuntee vain harvoja. Tuskin milloinkaan on proletariaatti yleispiirteisesti niin voitokkaasti torjunut sitä vastaan tehdyt hyökkäykset kuin viimeksi kuluneena vuotena. Paikallisia näennäisiä tappioita on kylläkin kärsitty, mutta ne eivät missään tapauksessa ole olleet kuolettavia, vaan päin vastoin ne ovat vain paljastaneet rintamamme heikkoja kohtia, joita kiireim-

män kaupalla on ryhdytty vahvistamaan ja limoittamaan. Se päättäväisyys, millä sortajiemme meitä vastaan kansainvälisellä taistelulinjalla ovat hyökänneet, on selvemmin kuin milloinkaan ennenkin köyhälistölle osottanut ratkaisevan taistelun lähestymisen ja selvemmin kuin milloinkaan ennenkin alkavat proletariitit tämän myöskin käsittää ja sen mukaan toimia.

Taistelun valmistauduttaessa pidetään aina joukkojen tarkistelu, jossa heikot ja kunnottomat karsitaan pois ja siten syntyneet aukot täytetään luotettavilla ja voimakkailla. Tuo joukkojen tarkistelu on parhaillaan käynnissä kautta koko proletarisen rintaman ja sen edistymisestä saapuu toinen toistan ilahduttavampi viesti. Joukkomme on kylläkin paljon kärsinyt, sitä on näännytetty nälällä ja ankarilla puutteilla, sen parhaimpia on kidutettu, raastettu vankilakomeroihin ja teuraspenkkiin, mutta nämä tuskaiset kärsimykset ovat sitä vain jalostaneet, terästäneet ja kypsyttäneet siinä määrin, että mitä suurimmalla luottamuksella saatamme tulevaisuutta katsoa suoraan silmiin tuntien tyynyä varmuutta asiamme menestymisestä ja uljasta uhmaa sisimmässämme.

Rintamamme on io laaja ja

sen rivit vahvistuvat ja kasvavat joka päivä. Sitä on kuitenkin edelleenkin tarmokkaasti vahvistettava, sillä vastustajamme kokoo ja järjestee myöskin joukkojaan viimeistä rekryyttä myöten taisteluun, jossa kysymyksessä on elämä ja kuolema. Jokaisen, joka suonissaan tuntee proletariiveren virtaavan on kohdistettava kaikki voimansa rintamamme vahvistamiseen. Meidän tärkein aseemme tässä työssä on tieto ja valistus ja siksi on jokaisen proletariin pyhä velvollisuus sitä vointinsa mukaan levittää sinne, missä vastustajamme vielä ovat raatajia onnistuneet tietämättömyyden pimyydessä pitämään.

Tiedon levittämisessä on sanomaledistimme, kirjallisuutemme ja järjestöme kaikkein tärkeimpiä työvälineitä ja siksi on jokaisen pidettävä osaltaan huolta siitä, että niitten tehoisuutta kehitetään, että niitä tuetaan ja että niitten vaikutuspiiriin koetaan saada mahdollisimman laajoja joukkoja, jotta tietämättömyyden perukan raatajan silmistä saataisi kiskottua irti se kuona, mikä hänen näkönsä häiritsee ja estää näkemästä elämää, vallitsevia oloja, vallitsevaa riisua ja ristiriitaisuuksia, sekä ennen kaikkea, mikä estää häntä näkemästä oman kurjan ja sortetun asemansa ja tien, mikä johtaa häntä kiinni kytkevien kalteitten katkomiseen.

Historian merkitys sosialistiselle käsitykselle

Ei kaikki mitä tapahtuu ihmisten keskuudessa kiinnitä historiatieteen mielenkiintoa. Ja mielenkiinnot kaikkina aikoina ja kaikissa yhteiskuntaluokissa eivät ole läheskään samanlaisia. Me elämme itse päivittäistä historiaa: suuri lakko Dublinissa vaikuttaa mielenkiintoalaamme paljon voimakkaammin kuin se, että siellä kerran on vallinnut norjalainen kuningaskunta.

Muodostaaksemme itsellemme käsityksen siitä, mikä historiantähtäys tai historiajärjestelmä on eniten ominaisa rikastuttamaan sosialista tuntemustamme, luokkaamme ensiksi katsaus historiatieteen kehitykseen.

Kaikkialla, kaikilla aloilla, pyrkii ihmiskunnan tietäminen enemmän tai vähemmän sekavasta satumaisen asialin luottelemisesta ja järjestämisestä, järjestelmälliseen järjestykseen asioiden tunnusmerkkien mukaan. Se syvenny ja laajentuu siten, että silmään pistävästi ulkonaisista tunnusmerkeistä siirrytään laajemmalle ja vihdoin tunnetaan asioiden sisäinen yhteys, rakenne ja ominaisuudet. Lopulla liitetään yhteen syy suhteen lailla koko laaja alue ehmelliseen kokonaisuuteen, ja vasta silloin voidaan meidän nykyaikaisia näkemyksiä kutsua tieteeksi. Historiallinenkin tietäminen osoittaa samanlaista hidasta eteenpäin pyrkivää kehitystä.

Historiallisen tietämisen kehityksessä eroitlan kolme pääastetta: Kertova aste, opettava aste ja vihdoin kehittyvä aste.

Kertovaa historiaa tunnemme esim. Homeruksen runoista, islantilaisista satukertomuksista ja kirjoituksista, longobardien ja muiden germaanalaisien heimojen vaellus- ja kuningarsaduista. Tämä kertova historia syntyy lähinnä esteettisesti mielen kiinnostusta kummallisiin ihmiskohtaloihin

ja seikkailuihin. Toiset historian muistiinpanot johtuvat kunnian ja maineen halusta säilyttää muistossa henkilöitä, toimintoja ja tapauksia, jotka tuntuvat tärkeiltä. Siten syntyvät vanhimmat historialliset merkinnät Assyriassa ja Egyptissä ja ne luettelevat hallitsijain maineikkaita tapoja, ne ovat siis myöskin luetteluita voitoista ja rauhansolmuista, kiveen tai puulle kirjoitettuja lakeja itämailla, Kreikassa ja Roomassa, luetteluita kuninkaista ja virkamiehistä, suku- ja heimomerkintöjä itämailla, arkontilueltoita Ateenassa, kalentereja pappikollegioista ja konsultantteja Roomassa, kalentereja, piispa- ja apottilueltoja keskiajalla.

Vähitellen herää mielenkiinto enemmän ja enemmän tapausten sisäiseen yhteyteen, aletaan tutkia syitä tapahtumien, lähtemällä siitä, että tapaukset, niin sanoaksen lähtevät liikkeelle, kunhan vain yksittäinen henkilö painaa nappulaa. Progmaattinen historiantähtäys alkaa Kun Thukydidēs kirjoitti historiansa peloponnesolaisesta tapahtui se hänen oman sanonnan mukaisesti, siksi, että ominaisuuden tuntemuksesta otettaisiin käytännöllistä oppia samanlaisen poliittisen tapauksen satuuessa tulevaisuudessa. Progmaattikojen lähtökohtaan on absouttinen vapaa tahto, ihmiskunnan toiminnat selitetään yksilöllisesti psykologisesti. Heidän silmillään psykologiset vaikutteet määräävät tapauksia. Kaikki selitetään yksitysten toimivain laskelmista ja intohimoista johtuviksi. Tälle historiantähtäykselle on tunnusmerkillistä erikoisesti mietinnöt henkilöiden syistä, hyödynkäyttö kirjailijain alkakaudella, morallisoivat ja poliitikoivat arvostelut. Kansallispoliittinen historiantähtäys esittää meille

pragmatismia sen täydessä loistossa. Halu selittää kaikki persoonallisten syiden näkökannalta, johtaa helposti satunnaisten ja epäoleellisten momenttien liian korkeaksi arviointiin, joten lopuksi nähtävä kuin hallitsijain ja kansojen kohtalot olisivat riippuvaisia kamarineitsyiden intrigeistä, salajouista. Progmaattinen historiantähtäys saattaa olla sangen hauskaa ja huvittavaa, rikas anekdoteista, kasukuista kuten tavallisesti sattuu, mutta syvemmälle yhteiskunnalliseen tuntemukseen ei sillä ole sanottavaa arvoa.

Vasta kolmannella geneettisellä kehitystasella on historiallisesta tietämisestä tullut todellinen tiede. Vastan nyt pidetään historiaa syiden ja seurausten jatkuvana ketjuna, vasta tällä asteella tapahtuu, että käsitystä kehityksestä käytetään valtiossa ja yhteiskunnassa, ja kehitysjatoksen avulla vasta saadaan todellinen yhteys syntymään historiallisessa. Se mitä tänäpäivänä etsimme historiasta on: miten historialliset ilmiöt ovat kehittyneet, kuinka valtio, yhteiskunta, kansallisuudet ja kulttuurimuodot ovat syntyneet ja miksi ne ovat kehittyneet siksi mitä ne nyt ovat.

Emme syvenny tässä niihin syihin, että vasta niin myöhään kuin yhdeksänneitoista sataluvulla on päästy tälle asteelle. Että geneettinen historian käsitys on tullut vallitsevaksi ei muuten merkitse sitä, etteikö kertova ja progmaattinen olisi olemassa edelleenkin. Esteettinen intressi on vallalla muodossa, opettava pääsee jossain määrin oikeuksiinsa tapahtumain seikkaperäisellä ja psykologisella selityksellä, mutta geneettinen näkökohta on siltäkin määrävä, se käy ikäänkuin punaisena lankana kautta historian.

Tälläkin asteella tapaamme eri

suuntia, jotka osaksi sulkevat toisensa ulkopuolelle, osaksi täydentävät toinen toistansa. N. s. teoreettinen historiantähtäys, jonka uudempi ajalla on herättänyt ja undistanut Georg Grupp ja toiset, "johtaa Augustinuksen tavoin, huolimatta kaikesta maailmallisen kulttuurin harkkeutumisesta, oleellisen ja arvokkaan historiassa uskonnollisesta kehityksestä." Positiivisen historiantähtäyksen mukaan on jokaisella alkakaudella oma perusluonteensa, kulttuurikehitystä eivät määrää biologiset ja ekonomiset momentit, mutta psykologiset momentit ja tämän kehityksen laki löydetään eri kulttuurikausien yhteisessä tarkastelussa. Norjalainen historiantähtäys J. E. Sars on tämän sosialpsykologisen suunnan selviä edustaja.

Se metodi, joka eniten on rikastuttanut sosialista tuntemustamme, on kuitenkin ekonomisen materiaalin, tai kuten sitä myöskin kutsutaan ekonomisen determinismin. Sen käsityskannan mukaan taloudelliset voimat, tuotantovoimat, ovat perustavia ja määrääviä tekijöitä historiassa. Tämä käsityskanta ei kuitenkaan sulje piiristänsä sitä, että kun ekonomisen momentti on läpi ekonomisten pääsyyden kerran joutunut maailmaan, niin voi se itsenäistykseen vaikuttaa takaisin ympäristöihinsä ja vieläpä ekonomisiin elementteihin.

Sekä poliittinen, kirjallisuuden- ja uskontohistoria osottavat poliittisellä käsityksen oikeaperäisyyttä. Kirkon mahti keskiajalla johtui ensi sijassa sen mautilojen rikkauudesta. Kun kristittyjen eristetyn kommunistisen pienen yhdyskunnan onnistui toteuttaa veljeyksijatus, johtui se määrättyistä taloudellisista syistä. Taloudellinen

(Jatkoa toisella sivulla)